

Saulėta, dieną 85°, naktį 60°
Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:23.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Pr. Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Birželio-June 8 d., 1972 m.

Kaina 15c

135

SEN. MCGOVERN KELIA PARTIJAI RŪPESTI

UŽSIENIO UKRAINIETIS PADEJO IŠAIŠKINTI RUSŲ PRIEŠUS KIJEVE

MASKVA. — Sovietų spauda pirmą kartą oficialiai aprašė įvykius Ukrainoje, kur jau seniai vyksta tautinis judėjimas, privedęs prie masinių suėmimų ir kratų šių metų sausio mėnesį. Ukrainiečių kova prieš rusinimą risama su ukrainiečių emigrantų veikla užsienyje. Praėjusį šeštadienį Kijevo "Ukrainskaja Pravda" paskelbė smulkesnį žinių apie vadinamą Dobošo byla. Penktadienį Doboš, 24 metų ukrainietis, buvo paleistas iš kalėjimo, kur jis praleido 5 mėnesius. Jis į Kijevą buvo atvykęs iš Belgijos, kur jis gyvena. Sovietų pareigūnai šeštadienį jį įsodino į lėktuvą, skrendantį į Briuselį ir išsiuntė iš Sovietų Sąjungos. Prieš tai Dobošas turėjo atsakinėti į spaudos atstovų klausimus spaudos konferencijoje.

Ukrainoje ilgai bus svarstoma, ar Jaroslav Doboš buvo komunistų provokatorius, atsiųstas iš užsienio išaiškinti Ukrainos laisvės kovotojų, ar jis tik palūžo Kijevo kalėjimo tardymo metu. Jo suėmimas ir ukrainiečių veikėjų išaiškinimas padarė laisvės kovai didelių nuostolių. Tik jį suėmus, sustojė ešes pagrindinis ukrainiečių laikraštis "Ukrainsky Visnyk", kurio nuo 1970 m. pavasario buvo pasirodę penki numeriai. Tuo pačiu metu Ukrainoje buvo suimti 23 žmonės ir apkaltinti priešsovietine veikla, valstybės šmeižimu. Suimtų tarpe buvo Viačislav Čornovill, pagarsėjęs užsienioje savo knyga "Čornovilio laiškai".

Kijevo spaudos konferencijoje Doboš papasakojo, kad jis buvo atsiųstas į Kijevą emigrantų grupės — Ukrainiečių Tautinės Organizacijos, kuri jam įskaičius susisiekti su penkiais Ukrainos veikėjais. Jų pavardės: Ivan Sviličny, literatūros kritikas, Zinovija Franko, Leonid Seleznenko, Ana Kocurova ir Stefanija Gulyk. Sobošas turėjo papasakoti minėtiems ukrainiečių veikėjams apie užsienio tautiečių veiklą, turėjus nuvežti jiems pinigų, kai jie sustiprintų savo veiklą prieš sovietų sistemą. Padaręs kontaktus, jis turėjo grįžti į Briuselį, atsiėmęs Karavanskio knygos rankraštus. Karavanskis yra žinomas ukrainiečių laisvės kovotojas, daug metų išskentęs sovietų kalėjimuose ir darbo stovyklose.

"Ukrainskaja Pravda", aprašydama pasikalbėjimą su belgu studentu Jaroslav Dobošu, pirmą kartą oficialiai pripažino, kad Ukrainoje veikia nacionalistinis judėjimas, su kuriuo ryšius palaiko ir užsienio ukrainiečiai.

Amerika mažiau rems J. Tautas

NEW YORKAS. — Valstybės departamentas išsiuntinėjo visoms JAV agentūroms Jungtinės Tautos memorandumą, kuriame nustatoma nauja taupumo politika. Amerika siekia sumažinti savo įnašą į JT finansavimą ir naujiems projektams tik tada skirs lėšų, jei atitinkamai bus sumažinami senų projektų biudžetai.

Memorandumė pabrėžiama, kad narių mokėjimai Jungtinės Tautos turės būti nustatomi ne pagal atskiros valstybės pajėgumą mokėti, bet pagal toje organizacijoje turimą įtaką ir gaunamą iš jos naudą.

Amerika iki šiol sumokėdavo 31,5% visų JT išlaidų. Dabar siekiama riboti įnašus iki 25%. Memorandumė siūloma taupiau elgtis, mažinti keliones, nereikalingus suvažiavimus ir visas, išvengiamas protokolavimo išlaidas.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Birželio 23 d. į Kiniją išvyksta du kongreso nariai: Gerald Ford ir Hale Boggs su žmonomis ir valstybės departamento pareigūnais.

PARYŽIUS. — Š. Vietnamo delegacijos vadas pareiškė, kad jis sutiktų slapta derėtis su prezidento patarėju Kissingeriu, jei tas atsiųstų naujų pasiūlymų ir pradėtų oficialias Vietnamo-Amerikos derybas Paryžiuje.

SALISBURY. — Rodezijos anglių kasyklos sprogime ne visi darbininkai žuvo. Vakar buvo surasti aštuoni sunkiai sužeisti, bet gyvi. Dar nežinomas 466 darbininkų likimas. Sprogimas vienoje kasyklos šachtose, buvęs toks smarkus, kad iš kasyklos, lyg artilerijos pabūklas, iššovęs lauk gan sunkias mašinas.

JERUZALĖ. — Izraelio vyriausybė mokės Tel Avivo aerodromo skerdynėse žuvusių giminių pilnas pensijas, apie 120 dol. per mėn. Našlės gaus pensiją iki mirties, vaikai — iki 19 metų amžiaus. Vaikai gaus po 1.200 dol. kaip vestuvių dovana. Sužeistieji bus gydomi veltui. Iš 24 žuvusių, 16 buvo portorikiečiai, vienas kanadietis, kiti — izraelitai.

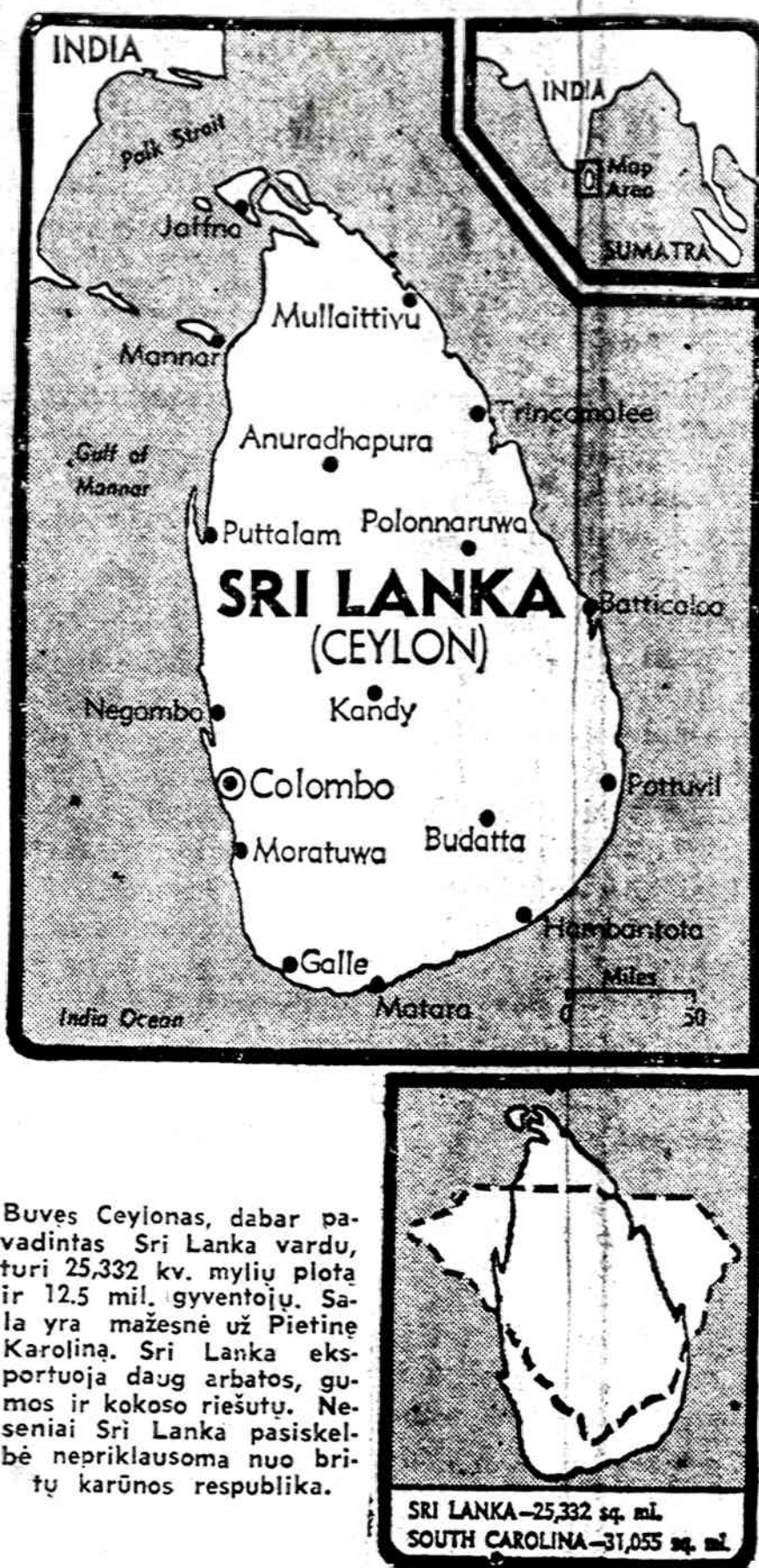
WASHINGTONAS. — Keleivinių lėktuvų pilotų unija pakelė boikotą tiems kraštams, kurie neteisėtai ar neišduoda lėktuvų pagrobėjų. Boikotas pirmausia liečia Kubą ir Alžirą. Unija kreipėsi į prezidentą Nixoną, prašydama jo uždrausti Amerikoje nusileisti lėktuvams tų kraštų, kurie pritaria oro piratų veiksmams ir juos padrina. Pilotai bandys į boikotą įjungti mechanikų ir kitas unijas.

LOS ANGELES. — Transporto sekretorius John Volpe pareiškė, kad britų-prancūzų bendrai statytas supersoninis lėktuvas Concorde yra toks triukšmingas ir orą teršiantis, kad greičiausiai jam nebus leidžiama skraidyti virš Amerikos ar nusileisti jos aerodromuose.

NEW DELHI. — Indija leido šėkui Abdulai, Kašmiro musulmonų vadui, sugrįžti į Kašmirą, kur jam būdavo draudžiama gyventi, nes jis reikalaujo plebiscito ir siekė prisijungimo prie Pakistano.

CAPE KENNEDY. — Pentagonas nutarė studijuoti naikinamųjų satelitų sistemos statybą. Tie satelitai galėtų Erdvėje pasivyti, atpažinti kitą satelitą ir reikalui esant jį sunaikinti. Spėjama, kad sovietai jau turi tokių satelitų programą.

kalingus suvažiavimus ir visas, išvengiamas protokolavimo išlaidas.

STOKHOLMO KONFERENCIJA PRIEŠ NUODINGŲ CHEMIKALŲ NAUDOJIMĄ

STOKHOLMAS. — Pasaulio aplinkos teršimo konferencijoje priimtas atsisakymas ir visas pasaulio valstybės atsargiai elgtis su įvairiais chemikalais ir nuodingais mineralais, kurie gali pakenkti aplinkai. Išsamų ir statistika pagrįstą pranešimą padarė Japonijos delegacija. Ji pranešė, kad plačiai naudojamas chemikalas polichlorinatas biphenil, trumpai vadinamas PCB, susargino šiais metais 1,081 žmogų. Chemikalas plačiai naudojamas dažnuose, elektros vielų izoliacijoje ir kituose pramonės gaminiuose.

Japonai paskelbė naują ligą "itai-itai", kuri veikia žmogaus kaulus ir kuri sukelia kadmijaus metalo nuodus. Iš švino, sidabro ir cinko kasyklų kadmijus pateko į vandenį ir į ryžių laukus. Iš 132 susirgusių, 32 mirė.

Japonijoje gyvsidabrio nuodai užnuodijo žuvis ir vėžiukus Minamata įlankoje. Sirgo 181 žmogus, iš kurių 52 mirė. Gyvsidabris, patekęs su žuvimi į nešios moters kūną, paveikė kūdikį ir jis gimsta beprotis, nustatė japonų daktarai.

Konferencija prisiminė ir gyvsidabrio aukas Irake, kuris gavo kviečių sklyd, tačiau jas ėmė naudoti maistui. Rezultate mirė virš 1.000 žmonių, o dar daugiau liko ligonys.

Žmonės, ypač, vadinamose, civilizuotose valstybėse sunaudoja daug įvairių chemikalų, kurių žala ar nauda nėra aiškiai nustatyta. Vakar Amerikos maisto ir vaistų administracija paskelbė, kad ji nutarė išimti iš "saugių" maisto priedų "carra-greenan" adityvą. Išaiškinta, kad tos substancijos didesni kiekiai gyvuliuose pasireiškia gimimo defektais. Amerikoje šio raudonoji jūros žolų ekstrakto per metus sunaudojama 4 milijonai svarų. Juo tiršinami šokolado produktai, išgarinto pieno, ledų, dietinių gėrimų, pyragų kremų ir kūdikių maisto gaminiai. Atėityje jis bus uždraustas naudoti.

Praeityje panašiai buvo išaiškinti ir pripažinti kenksmin-

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Amerika jau penktą kartą atsisakė Paryžiuje derėtis su Hanojaus ir Viet Congo atstovais, kol jie parodys, kad tikrai nori rimtai derėtis.

◆ Londono biržoje aukso kainą pakilo iki 65 dol. už unciją. Žiurichio biržoje sklandė gandai, kad prezidentas Nixonas Maskvoje padarė slaptų susitarimų. Del to aukso kainos pakilusios iki rekordinio lygio.

◆ JAV armija pakėlė į generalo laipsnį dar 5 negrus. Dabar armijoje bus 9 juodi generolai.

◆ Illinois atstovas Roman Pucinski pasiūlė įstatymą, kuris griežtai baustų visus nusikaltėlius, kurie vykdydami nusikaltimus turėjo šaunamą ginklą.

◆ Atstovų Rūmų komitetas laukė atvykstant dainininko Frank Sinatra, tačiau jis išvyko į Londoną. Komitetas nori apklausti jį apie jo ryšius su gangsteriais.

◆ S. Vietname JAV lėktuvai sunaikino geležinkelio dėpą ir plento tiltą vos 25 mylios nuo Kinijos sienos. Lėktuvai kitose S. Vietnamo vietose sudaužė dar 5 tiltus ir nuskandino 61 laivą. Iš viso padaryti 272 užskridimai.

Sihanoukas sieks visos Kambodijos

PEKINAS. — Buves Kambodijos valdovas Sihanoukas pareiškė pasikalbėjimą su NYT atstovu, kad jis nepritaria jokiai naujai Ženevos konferencijai Indokinijos klausimu. Jis neieš Kambodijos suskaldyti į Lon Nolo Kambodiją ir jo jėgų valdomą Kambodiją. Nauja Ženevos konferencija galėtų padalinti Vietnamą į tris dalis: Saigono, Hanojaus ir Viet Congo. Laosą tokią konferencija padalintų į vakarinę ir rytinę Laosą.

Sihanoukas pareiškė, kad Kambodijos karininkai dažnai paduoda Amerikos ginklus komunistams. Jo kariuomenė Kambodijoje dabar turinti daugiau amerikiečių ginklų, negu kinų gamybos.

Princas Sihanoukas pareiškė, kad prezidentui Nixonui lankantis Pekine, premjeras Chou En Lai bandė suvesti prezidentą su juo, Sihanouku, tačiau Nixonas atsisakęs su juo susitikti.

Mažos tautos drąsa

"Lietuva sukiyla prieš Maskvos režimą" — "Priešsivietiniai sprogimai Sovietų Sąjungoje" — stambioms antraštėm geg. 22 skelbė Neapolio pagrindinis dienraštis "Roma". Žinios pateiktos dienraščio pirmame puslapyje. Šalia įdėta ir kitas straipsnis apie "Mažos tautos drąsą" (apie tautą, jos okupaciją, Vilnių, santykius su lenkais ir kt.). Str. autorius — Matio Tramontano. Čia pat įdėtas, per dvi skiltes, ir Lietuvos žemėlapis pavaižuoja pilnutinę etnografinę Lietuvą, ne tik su Kaunu, bet ir su Vilniumi bei kitais didesniais ir mažesniais miestais. (E)

Triumfo kelionė

LOS ANGELES. — Teismo išteisinta negrė komunistė Angela Davis šią savaitę pradės trijų savaitių kelionę po Amerikos miestus, kur ji dėkos savo rėmėjams, paremusiems jos gynybą teisme pinigais ir moraline parama. Birželio 29 d. Angela Davis bus New Yorke, kur masinis politinis mitingas Madison Square Garden bus pavairintas plačios apimties koncertu, su daug baltų ir juodų scenos bei TV žvaigždžių.

Po šio pasivažinėjimo po Amerikos miestus, išteisinta komunistė išvyks atostogų — šešioms savaitėms į Sovietų Sąjungą ir Bulgariją.

Ar kinai siunčia narkotikus į JAV?

HONG KONGAS. — Marinių atsargos generolas Lewis Walt, kuriam senatas pavedė išaiškinti narkotikų prekybos Azijoje kelius, pareiškė spaudos konferencijoje, kad jo sudaryta komisija nerado jokių įrodymų, kad Kinija būtų įvelta narkotikų prekyboje ir nelegaliame narkotikų siuntime į Ameriką. Jis neturįs jokių įrodymų, kad Hong Kongas būtų didesnis narkotikų prekybos ir jų paskirstymo centras.

Senato pakviestas, gen. Walt lankėsi Japonijoje, Taivane, P. Korėjoje ir dar žada aplankyti Tailandiją, P. Vietnamą ir Laosą.

NUOSAIKŲ DEMOKRATAI BIJO, KAD BUS PRARASTA PERSVARA KONGRESE

WASHINGTONAS. — Nuosaukieji demokratų partijos nariai susirūpinę, kaip sustabdyti Pietinės Dakotos senatorių George McGovern, kuris ir vėl laimėjo pirminius rinkimus keturiuose valstijose. Kalifornijoje jis laimėjo 271 delegatą į demokratų konvenciją, 17 delegatų jis laimėjo savo gimtinėje Dakotoje, 10 — N. Meksikoje ir apie 70 New Jersey valstijoje. Jis iš viso jau turi virš 900 jam išpareigojusių delegatų, toli pralenkdamas kitus demokratų partijos kandidatus į prezidento vietą. Ji turi vilties konvencijoje būti nominuotas pirmame balsu.

Nutarta piketuoti sovietų parodą

ČIKAGA. — Antradienį Amerikos Lietuvių Tarybos būstinėje įvyko lietuvių organizacijų atstovų ir laikraštinių susirinkimas, kuriame buvo aptarti baltųjų birželio įvykių minėjimo planai. Susirinkimui pirmininkavo J. Jasaitis, lietuvių atstovas Čikagos Pavergtųjų Tautų komitete. Prezidiume buvo R. Staniūnas, Čikagos Lietuvių Tarybos vicepir. ir R. Kronas, LB Čikagos Apygardos pirm.

Ryšium su Sovietų Sąjungos liaudies meno parodos atidarymu Čikagoje nutarta šiais metais birželio minėjimų neruošti, bet visą energiją nukreipti į tos parodos piketavimą ir demonstracijas prie Field Museum of Natural History rūmų. J. Jasaitis pranešė, kad piketavime dalyvaus visų komunizmo pavergtų tautų žmonės. Čikagos komitetas lietuvių grupei paskyrė pačias sunkiausias pirmas parodos dienas, nes Čikagoje tarp kitų tautybių vyrauja nuomonė, kad lietuviai yra geriausiai organizuoti ir geriausiai pasirodys.

Kalbėtojai priminė, kad Los Angeles lietuviai tikrai atkreipė amerikiečių dėmesį, piketuodami tą patį sovietų parodą savo mieste. Čikagoje jau susirinkta su didžiųjų laikraščių, televizijos ir radio stotimis bei gausios miesto leidimas organizuoti protesto piketus.

Demonstracijoje bus naudojama Altos paruošti ir kitų organizacijų ruošiami plakatai, kurie išskels sovietų nusikaltimus pavergtoms tautoms, pristatant juos, kaip "Real Art of Soviets".

Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Bobelis pranešė susirinkusiems, kad susisieks su valstybės departamentu, gautas pareiškimas, kad amerikiečiai yra laisvi žmonės ir gali reikšti savo nuomonę įvairiomis teisėtomis priemonėmis, todėl lietuvių ruošiamas parodos piketavimas yra priimtinas. Alta kreipėsi į kardinolą Cody, prašydama jo raginti visų katalikų parapijų vadovus atžymėti birželio 18 d. kaip lietuvių katalikų gedulo dieną. Marquette parko lietuvių bažnyčioje tą sekundienį vyks iškilmingas "Reikiu" mišnia. Kreiptasi į Illinois politikus, kad ir jie padarytų pareiškimus lietuviams skaudžių dienų proga.

Visi susirinkime kalbėjusieji pabrėžė, kad tik vieningas gausus lietuvių pasirodymas garantuos sovietų propagandinės parodos piketavimo pasisekimą ir išreikš lietuvių tautos kovos už laisvę jausmus.

Pabrėžtina, kad susirinkimo daugumą sudarė jaunosios kartos atstovai.

Amerikos vidaus politikos

spertai ir spaudos komentatoriai negali atsistebėti sen. McGovern pasisekimais pirminiuose balsavimuose. Jokie opinijos stebėtojai ir pranašautojai jam nedavė jokių šansų. Jo neremia darbo unijos, jo nemėgsta reguliarios demokratų partijos vadai, jis neturi negrų pasitikėjimo. Jis tačiau laimi delegatų balsus pirminiuose rinkimuose. Jo organizaciją sudaro radikalios jaunimo grupės ir žuvusio sen. Robert Kennedy patyrę rinkimų kampanijos organizatoriai.

Birželio 20 d. pirminiai rinkimai įvyks New Yorke. Čia McGovernas irgi tikisi laimėti daugumą delegatų, kurių yra 278. Delegatų skaičiumi po McGoverną eina gubernatorių Wallace, pralenkdamas sen. Humphrey ir sen. Muskie.

Houstone suvažiavo demokratų gubernatoriai ir tarėsi, ką daryti, kad McGovernas negautų nominacijos. Senatorius išreiškė apie gubernatorių planus, pats atvyko į konferenciją bandyti paveikti įtakingus demokratų, kad jie prieš jį nekovotų. Demokratai bijo, kad radikalios McGovern mintys ir siūlomos reformos visai atstums balsuotojus nuo demokratų ir visus dešiniuosius demokratų privers balsuoti už Nixoną. Tada demokratai prarastų ne tik prezidentūrą, bet gali prarasti senatą ir Atstovų Rūmus bei gubernatūras.

Sen. McGovern savo kampaniją remia kalbomis prieš Vietnamo karą. Jis reikalauja sumažinti lėšas gynybai, kalba apie mokesčių įstatymų reformas ir šalies turtų lygesnį paskirstymą. Jis įrodinėja, kad balsavimas už Humphrey ar Muskie nepakeis reikalo, nes jie vis panašią politiką, kaip vedė John-sonas ar Nixonas. Tik jis galis radikaliai pasukti Ameriką į taiką, pilną įdarbinimą ir reikalingas reformas. Yra tokių demokratų, kurie galvoja, kad McGovern, pasirinkęs kurį nors pietietį viceprezidentu (minima atstovo Wilbur Mills pavardė) galėtų laimėti lapkričio mėn. rinkimus, su sąlyga, kad nedarbas nemažėtų, kainos kiltų ir Vietnamo karas toliau eitų pilnu tempu. Tuo atveju prezidentui Nixonui būtų sunkumų, nes žmonės daugiau susirūpinę infliacija ir darbo stoka, negu kelinėmis ir Pekina ar Maskva. Prieš rinkimus demokratų kandidatas turėtų suvienyti demokratų partijos šakas. Kitaip jį jokių vilčių negali turėti.

WASHINGTONAS. — Amerikos šelpiamųjų skaičius praėjusį sausio mėn. padidėjo 60.000, tačiau šalpai išleistos sumos sumažėjo. Taip įvyko todėl, kad sumažėjo išlaidos šelpiamųjų sveikatos patarnavimams. Sausio mėnesį šalpai išleista 1,54 bil. dol.

VOKIETIJOS, KANADOS IR PIETŲ AMERIKOS JAUNIMO KONCERTAS

Liepos mėn. pradžioje Chicagoje vyksta dideli ne eiliniai lietuviškojo gyvenimo įvykiai — laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventė ir II Pasaulio lietuvių jaunimo koncertas. Abu įvykiai rieda drauge, abu įvykiai sudomino laisvojo pasaulio jaunimą ir abu įvykiai turi savo paskirtis.

Šiuo atveju kalbame apie laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventės metu įvykstantį tikrai įdomų koncertą.

Po vieno posėdžio griebiu komiteto vicepirmininką Algį Modestą. Kiek susirūpinęs, tačiau su glėbiu planų. Jo rūpestis — liepos mėnuo, 1 dieną, šeštadienį, prieš tautinių šokių šventę, Marijos aukšt. mokykloje suruošti gerą koncertą.

Įsivertina, kad tą savaitę visų lietuviškųjų kolonių iš viso laisvojo pasaulio Chicago aplankys daugybė žmonių. Tad jiems reikia duoti gražių vertingų pramogų. Jaunimo kongresas planuoja savo šokių pramogą, o tautinių šokių šventės komitetas planuoja savo. Nesibijotina net kelių parengimų, nes žmonių tikrai nestokosime.

Tad ir Algis Modestas planuoja šeštadienio vakarui mažiausiai staigmenų žiūrovui. Koncertas prasidės 8 val.

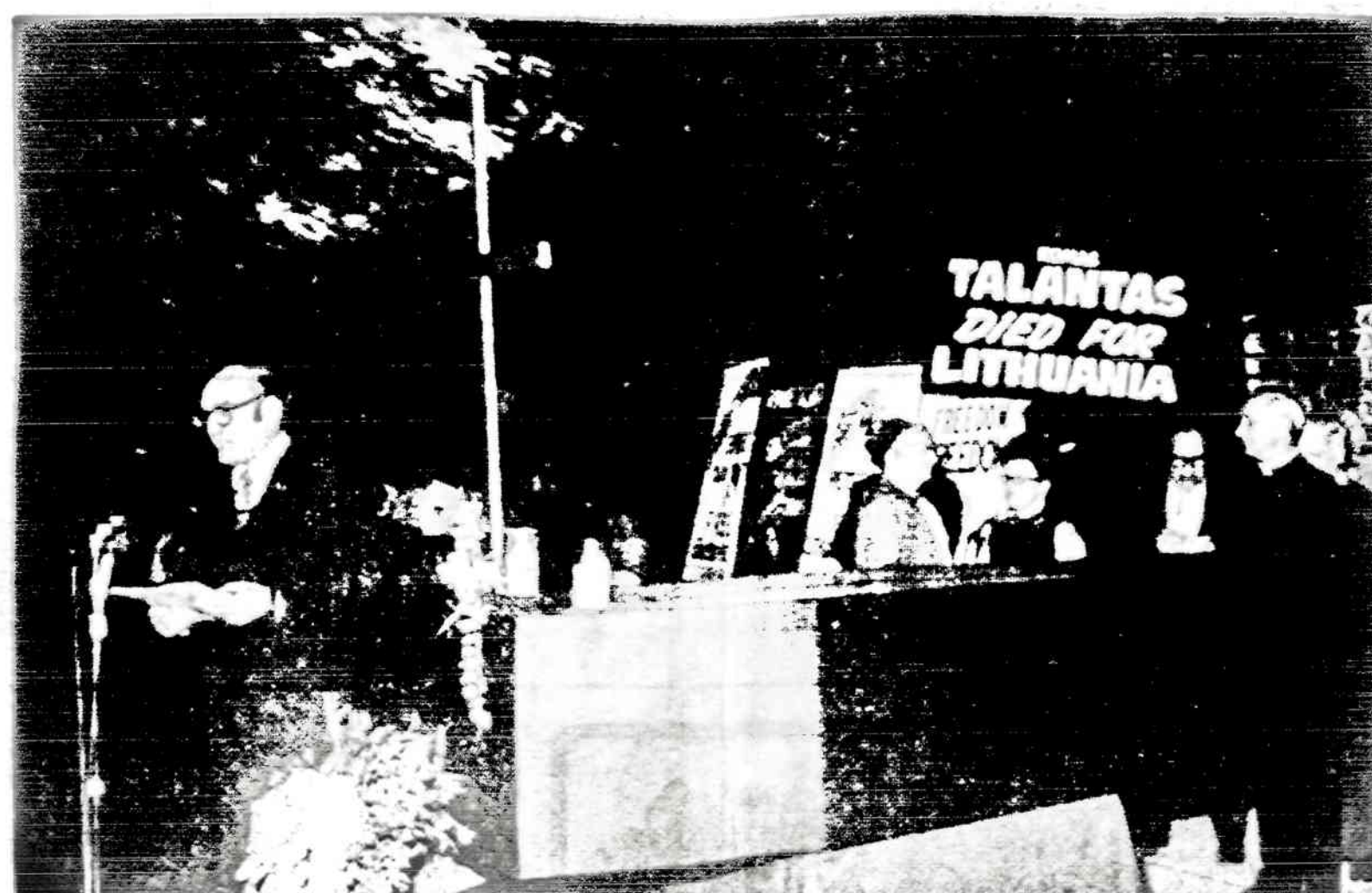
vakaro. O kokią programą matysime?

Ji būsimi visai nauja, įdomi, ją atliks Vokietijos, Kanados ir Pietų Amerikos jaunimas.

Turėsime progos koncerte sutikti Leną Valaitę, pramoginės muzikos ir dainų solistę. Ji atvyksta iš Vokietijos. Ji gražiai reiškiasi vokiečių scenoje. Yra dainavusi Prancūzijoje, Italijoje, Japonijoje ir, žinoma, daug dainuoja Vokietijoje. Yra išleidusi vokiečių kalba savo dainų plokštelę. Girdėjome neseniai viešnia iš Izraelio, o dabar turėsime susipažinti su viešnia iš Vokietijos — Leną Valaitę.

Girdėsime Montrelio jaunimo ansamblį "Gintara" su specialia jaunimui paruošta programa. Ansambliui vadovauja Zigmąs Lapinas. Jį esame girdėję kiek anksčiau, tačiau šiuo atveju ansamblis duos visai naują programą. Mūsų scenoje mergaičių kvartetai retokai sutinkami. Gi Jaunimo kongresas planuoja šiame koncerte pirmą kartą Chicagoje koncertuos Londono, Ontario, studentų kvartetas "Rasa", vadovaujamas Vidos Petrašiūnės.

Įdomu, bus stebėti iš užsienio atvykusių tautinių šokių grupių pasirodymus. Tos grupės pademonstruos tų kraštų, kuriose jos gyvena, tautinius

Chicagoje lietuviai protestavo prieš sovietų karo jėgų terorą okupuotoje Lietuvoje. Paveiksle matome Chicago Bendruomenės pirmininką inž. Kroną, kalbantį susirinkusiems lietuviams. Kalbas pasakė garbės konsulis Jūzė Daužvardienė, Alto pirmininkas Dr. Kazys Bobelis, lietuvių vyskupas Vincentas Brizgys ir kiti. Gavus žinią apie jaunolio Romo Kalantos susidėjimą Kaune, protestui susirinko ir visą Marquette Parką apėję minios lietuvių.

Foto V. Noreikos

šokius. Tai bus proga arčiau pažinti ir kitų kraštų tautinius šokius.

Koncerto tikslas — tikimasi, kad Chicagoje lietuviai ir iš kitur atvykę svečiai domės šiuo įdomiu koncertu, gi gautas iš koncerto pelnas eina milžiniškos šokių šventės išlaidoms padengti.

— Būčiau labai dėkingas lietuvių visuomenei, kad šiam koncertui skirtų valandėlę laiko ir reikiamą dėmesį, kad jaunimo pastangas paremtume moraliai ir finansiniais, ko ypač

ROCKFORD, ILL.

Alto susirinkimas

Dabartinis einas Alto pareigas pirmininkas Peras Šernas sušaukė organizacijų atstovų susirinkimą, pradžioje būti. Bet ne visi dalyvavo. Čia skaitau, tai apsilėidimas. Vienok išrinkta Alto valdyba vienbalsiai. Kai kurie bandė atsakyti, bet susirinkę organizacijų atstovai dėl jų plovimo nutildė, sutiko dirbti toliau. O to darbo Lietuvos reikalais daug ir vis didėja.

Raportai valdybos iš pereinamųjų metų buvo priimti su pagyrimu. Išskirti okupuotos Lietuvos nusiskundimai, kad vyksta tikėjimo varžymai ir žmogaus laisvė užgniaužta. Lietuvos jaunųjų demonstracijos Kaune ir kituose miestuose privedė prie desperacijos, kad viešai Kaune jaunuoju susidėjimo — žuvo už laisvę dėl visų Lietuvos žmonių. Susi-

DETROITO NAUJIENOS

— Organizacijų Centro Valdyba š. m. gegužės mėn. 27 d. turėjo darbiningą posėdį. Posėdyje dalyvavo pirm. Dr. V. Mišulis, vicepirm. E. Paurazienė, vicepirm. A. Sukauskas, jaunimo reikalams atstovas R. Selenis ir sekret. N. Giedriūnaitė. Nutarta prisidėti prie ruošiamo Etninių grupių festivalio ir pavergtų Tautų motorkados. Nutarta kviesti į Detroito genocido parodą ir rudenį suruošti koncertą. Koncertas ruošiamas papildyti ištūstėjusią kasą ruošiant demonstracijas, kurios pareikalauja daug išlaidų.

— Š. m. birželio mėn. 11 d. 3 val. po pietų McAuley Auditorijoje, Mercy College, 8200 West Outer Drive, įvyks pabaltiečių Birželio Trėmimų minėjimas. Minėjimo pagrindinis kalbėtojas bus p. Doyle Martin, pabaltiečių skyriaus viršininkas iš Washingtono. Meninė programą išpildys Windsor mergaičių

kvartetas "Aušra" ir tautinių šokių grupė Šilainė, ir latvių bei estų mininės pajėgos. Šiais metais minėjimą ruošia estai. Detroito visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti.

— Detroitiečiai remia jaunimo ruošiamą kongresą. Aukavo Gediminas Balandis 75 dol., Pranas Balandienė 25 dol., Rapolas Valatka 25 dol., gen. Jonas Černius 20 dol., Kazys ir Kristina Daugvidai 20 dol., Antanas Sukauskas 15 dol., iš Ann Arbor J. ir O. Karčiai 10 dol., Antanas Matulis 10 dol., ir Alfonsas Leperskas 10 dol.

— Lituanistinės mokyklos naujas tėvų komitetas: pirm. Liuda Rugienienė, vicepirm. Jonas Urbonas, išd. Alfonsas Kasputis, narės Vitalija Keblienė ir Julija Zarankienė.

— L. B. Radijo valandėlės transliacijos laikas sekmadienio rytą truputį pasikeitė. Dabar prasidės 8:25 val. ir baigsis 9:05 val.

— Detroitiečiai Pavergtų Tautų Komitetą ir Etninių grupių Komitetą, atstovauti iš Organizacijų Centro paskirti Bernardas Brizgys ir adv. Rimas Sukauskas-Sakis.

— Trijų dienų festivalis įvyks liepos 14-16 dienomis Detroito miesto centre prie Cobo Hall, lietuviai turės du paviljonelius. Kultūrinį ir maisto, liepos 14 d. įvyks pavergtų tautų motorkada.

— L. B. Kviečia registruotis norinčius vykti į IV tautinių šokių šventę Chicagoje. Kaina asmeniui ten ir atgal 15 dol.

— S.L.A. 200 Kuopos išvažiavimas į gamtą gegužės 28 d. pasisekė. Diena pasitaikė labai graži. Ruošiant išvažiavimą nuosirdžiai pasidarbavo, bei talkininkavo: O. ir Č. Šadeikai, M. Grinienė, A. Nilon, V. Kazlauskas J. Balnionis, F. Blauzdys ir kiti.

A. Miežis

NAUJIENAS
IN TEME SILENCE
Lietuviai taip pat perka ir perka...
ir progas mums tikrai...
NAUJIENAS

rinkimas darė žygius nuo Rockfordo organizacijų — pasiuntė prez. Nixonui 6 telegramas į Maskvą, kol jis lankėsi tenai ir 15 telegramų Amerikos senatoriams, kad užtarti pavergtų okupuotą Lietuvą, sustabdyti ne-žmoniškų persekiojimus.

Tas darbas buvo baigtas apie 12 val. nakties. Padaryta viskas kas galima laisvoje šalyje Amerikoje.

Zvalgas

CLEVELAND, OHIO

Birželio išvežimų minėjimas

Lietuvos okupacijos — tragiškos birželio įvykių minėjimas įvyksta Clevelande ši sekmadienį, birželio mėn. 11 d. sekančiai:

10:30 val. ryto šv. Mišios už pavergtą Lietuvą — Šv. Jurgio

lietuvių parapijos bažnyčioje. Pamažų metu giedos chorinio ansamblis.

12:00 val. iškilmingas minėjimas Šv. Jurgio parapijos salėje. Kalbas pasakys LKDS Centro Komiteto pirm. Algirdas Kasulaitis ir American Independent Party kandidatas į JAV Kongresą Thomas Lippitt.

Himnus sugiedos LTM Churionio ansamblis, vadov. muziko A. Mikulskio.

Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis pamaldose ir minėjime. Visa Clevelande ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti.

Mipėjimas nebus ilgas.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

11 tomas. 1962 m. Gražiai viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazys Grinaitis. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima išgyti ir pirmą "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrašyta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai gaus žinias ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžios kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progą susipažinti su mūsų pirmųjų išėvių šviesuolių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE"

Where has all the money gone?

It just goes.

You shake your head.

You see it slip out of your hands and you worry.

Instead of worrying, why not do something about your money? Save some. Painlessly.

Join the Payroll Savings Plan where you work.

Your money will add up faster than ever before, because now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds. Now E Bonds pay 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Get a grip on your money the Payroll Savings way. It's an easy way to see your money grow instead of go.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be deferred until redemption, and always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

— NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, JUNE 8, 1972

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Bk. 6211 So. Western PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pernadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Chicagojės išpūdziai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenoio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK v. tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiusus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Chicago Savings

and Loan Association

6% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$5000 OR MORE Two Year Maturity	5 ¾% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 One Year Maturity	5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS
--	--	--

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagreitimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tįpamomis sąlygomis. O gal jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY.
BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITES Į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL.: GR 6-7575

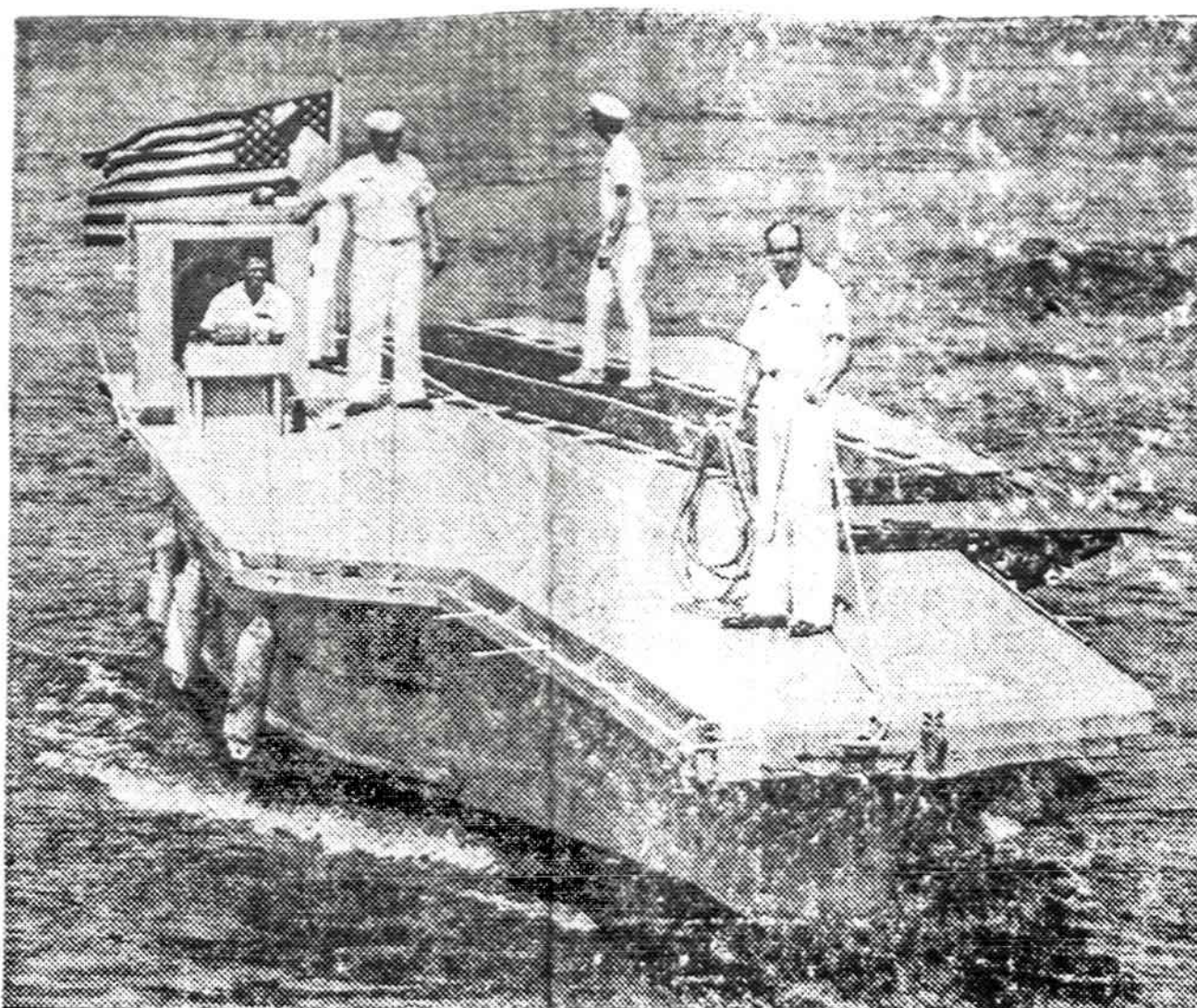
H Q U R S : Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Alg. Gladkauskas - tragiško pasaulio auka

Šiltą tvankų, debesuotą birželio trečiosios rytą didelis būrys Detroito lietuvių susirinko į Val. S. Baužos laidotuvių namus atsisveikinti su Algirdu Gladkausku. Gulėjo jis karste, per krūtinę atėitininko žalia juosta perjuostas, gėlėmis apstatytas. Jo rausvi ūsai buvo gerokai apkarpyti, bet vistiek gražiai dengė viršutinę lūpą. Pailkėjusiame veide galėjai išskaityti tą pačią ramia, lengvai ironišką šypsenėlę. Jei ne karstas, jei ne gėlės, jei ne vaitojanti juodoje drabužiuose motina, sakytumėi, jog Algirdas dar kartą sugrįžo į sceną, jog gavo šitokią makabrišką rolę ir tuoj, tuoj atsikėlęs ką nors juokingo pasakys... Deja, už pusvalandžio kalbėjimo maldas, praėjusi pro karstą kiekvienas tyliai jam pasakėme sudiev, lydydome į šv. Antano bažnyčią ir į Holy Sepulchre kapines.

Algirdas gimė 1934 m. balandžio 9 d. Zarasuose. Lietuvą su motina ir sesute Aldona apleido 1944 m. vasarą. Tėvas Bronius Gladkauskas, patekęs į savisa-

gos dalinius, tuo laiku vokiečių buvo išsiųstas į Norvegiją ir tik karui pasibaigus, jau Vokietijoje, su šeima vėl susijungė. Gyvendamas Dillingeno lietuvių stovykloje, Algirdas įpusėjo gimnazijos kursą. Į Ameriką, į Detroitą atvažiavęs, baigė Western vidurinę mokyklą ir Wayne State universitetą. Karinės tarnybos metu buvo vėl į Vokietiją išsiųstas. Iš kariuomenės grįžęs tapo federalinės valdžios tarnautoju, nes buvo baigęs politinių mokslų bei valstybinės santvarkos studijas. Kurį laiką jį matydavome Ambasadoriaus tilto muitinėje, imigracijos valdininko uniformoje. Tarnyboje paaugštintas, buvo išsiųstas į Port Huron muitinę. Pagaliau, prieš kokį pusmetį, vėl tarnyboje paaugštintas, išvažiavo dirbti į (deja, šiuo laiku man nežinoma) aerodromą Californijoje. Gegužės 29 d. Algirdas Gladkauskas buvo rastas paskendęs maudymosi baseine. Kokiu būdu jį mirtis ištiko, dabar sunku spręsti. Prie daugelio viešai skelbiamų gandų, dar vieną pri-

Lėktuvnešio modelis, 53 pėdų "Enterprise" Jr. laivas plaukioja Mississippi upe, ieškodamas jaunų vyrų ir registruojamas juos į karo laivyno tarnybą.

dėjo ir atsiveikimo pamokslą sakdamas šv. Antano parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis. Esą, kaip nepaprastai pareigingas ir sąžiningas valdžios pareigūnas, Algirdas labai daug žinojo apie valdžios įstatymus bei potvarkius. Esą, jis žinojo, ką galima į šį kraštą įvežti ir ką galima išvežti. Klebono užuomina pirmo prielaidą, jog Algirdo žinojimas ir pareigų vykdymas šiame serganciam, tragiškame pasaulyje jam gyvybę kainavo. Tai, žinoma, tik spekuliacija, o tiesą gal daug vėliau sužinosime. Čia galima tik paliudyti, jog tai buvo labai religingas, abstinentas, aukščiausių moralinių privalumų vyras.

Detroito lietuviai Algirdą Gladkauską ilgaiusiai ir ryškiausiai prisimins iš jo sukurtų rolių scenoje. Nuo labai jaunu metu (tiksliai, deja, negali pasakyti, nuo kada) Algirdas priklausė D. Arlauskaitės vadovaujamam Detroito Dramos mėgėjų sambūriui. Kadangi buvo vienas iš pastuzinio pačių geriausių aktorių, tai kada tik vaidino, visada turėjo vieną iš pagrindinių vaidmenų. Kiekviename veikale jis stengdavosi sukurti visiškai skirtingą charakterį. Ir sukurdavo. Eidamas veikalo su Algirdu (programose vardą trumpindavo į "Algį") Gladkausku, speliuodavau, kaip jį jis dabar pasirodys ir, prisipažinsiu, niekad neįspėdavau. Gyvenime lėtas, lėtas flegmatikas, scenoje kartais ir gyvuoją si-dabru pasiritinėdavo.

Daugelis detroitiečių prisimins Algirdą kaip ateitininkų veikėją ir ypač kaip kantrų ateitininkų knygų kiosko šv. Antano bažnyčios prieangyje vedėją bei pardavėją. Arba, dar visai neseniai, dar tik pernai, skaitytoją per mišias šv. Beatričės bažnyčioje, kurioje jau treči metai lietuvių Dievo Apvaizdos parapičiai kampinginkauja, kol naujoji bažnyčia yra statoma. Tai čia jis jau buvo užsizėdęs vėšlius, didelius rausvus ūsus, kurie jo mergaitiškai skaitų, apvalų veidą darė savotiškai originaliu.

Prisimins jį ne vienas kelionų aprašymų mėgėjas iš jo apybraižos Draugo literatūriname priede, po kelionės Afrikoje prieš dvejus ar trejus metus. Ta apybraiža nebuvo tokia, kaip daugelio keliautojų, o labai originali, savotiška, sakyčiau — ekspresionistiška. Šioje vietoje

Ir vėl gražus, žiedais apsikais birželis. Ir vėl tas gražusis birželis prisiminimuose sukeliantis siaubą.

Birželyje laisvos Lietuvos gyventojai pamatė klerkiančius okupanto tankus ir kaip skėrių, užplūdusią purviną raudonąją armiją. Su anuo birželiu prasi-dėjo lietuvių tautos genocidas. Ligi sekancio birželio jau tūkstančiai lietuvių nežinia kur dingę, ar kentėjo okupanto kalėjimuose. Antrasis birželis ligi to laiko negirdėtu rusų sadistiškumu apvainikavo okupacijos metines: Praveniškių, Panevėžio, Telsių miškelio, Lankelių, Červėnės ir kitomis žudynėmis. Apvainikavo nakties metu gyventojų užpuolimu, sugrūdimu į gyvulinius vagonus ir išvežimu lėtai mirčiai į Sibirą. Į tą Sibirą, kuris jau nuo rusų carų laikų kėlė pasibaisėjimą. Skirtumas buvo tik tas, kad carai trėmė jiems kuom nors nepalankius, daugiausia vyrus, o komunistiniai carai visus, neišskiriant moterų, senelių, ligonių, vaikų ir net naujagimių. Jie visi buvo apskelbti liaudies priešais.

"Is visų kampelių bėga traukiniai, pakrauti geležimi, anglimis, mašinomis. Skuba jie į Nemuno šalį. Broliškosios respublikos siunčia įrengimus, žaliavą naujoms gamykloms". Taip "Svyturiję" džiūgauja kažkoks Dainius Jankūnas.

Toliau jis dar rašo: "Tiesa, dabar mes jau galime atsilyginti draugams už brolišką paramą

galima daryti prielaidą, spėlioti, jog Algirdas ir beletistikos je bus ką nors bandęs, nors kažki tik ar kur spausdinęs.

Man sakė, jog didelės žmonių minios lanke jo kūną birželio pirmosios vakare, kai kun. Alfonsas Babonas atėjo kalbėti rožinio. Ir pasakojo, kad vos sutilpę žmonės Baužos laidotuvių namuose birželio antrosios vakare, kur Detroito visuomenės bei ateitininkų vardu atsiveikimo žodį sakė Pranas Zaranaka, o visų organizacijų atstovai tyliai pro karstą praedami velioniu pagarbą atidavė. Apie visa tai, žinau, parašys ten buvusieji.

Kai laukėme iš koplyčios išnėšamo Algirdo karsto, viena po-nia man šnabzdėjo: "Jis niekada nepasikeitė. Kai bėgome iš Lietuvos, aš jiems, vaikams, pasakas sekėdavau. Algirdas klausydavo ir netrukdydavo. Jis buvo pats flegmatiškiausias. Ir užaugęs, ir iki mirties jis toks liko. Galėjo praeiti pro tave nepastebėtas. Net jo žingsnių negirdėjai..." Bet ar tikrai praejo Algirdas Gladkauskas nepastebėtas. Argi mes negirdėjome jo žingsnių? Ai, ne tik jo žingsniai, bet ir žingsnių aidas dar ilgai mūsų tarpe pasiliks.

Ramybė tebūna Algirdui. Gili užuojauta Stefanijai Gladkauskienei ir Aldonai Duobienei, prieš keletą metų palaidojusioms vyrą ir tėvą, o dabar — sūnų ir brolių.

BIRŽELIO ŠEŠĖLYJE

ne tik padėkos žodžiu, bet ir mūsų sukurtoji gėrybėmis, reikalingomis kitų tautų ūkiui vystyti". Dar pagarbinęs atvykstančius kolonistus, savo straipsniuką Jankūnas "Svyturiję" baigia: "Atverkime svečiams lietuvišką širdį, dėkingą už šian-dieninį gyvenimą ir šviesiąją rytdieną, kurią kuriame kartu su jais draugiškoje TSRS šei-moje".

Nežinau, kokio amžiaus yra tas "Dainius" Jankūnas. Jei jis yra dar jaunas ir neatsimena anų baisių dienų, tai galėtų vyresniųjų tautiečių pasiklausti. Jie jam papasakotų, kaip iš visų Lietuvos kampelių bėgo traukiniai pakrauti keturiasdešimčiai tūkstančių ramių Lietuvos gyventojų, kancionis ir lėtai mirčiai į baisųjį Sibirą. Jie ten troško, alpo ir daug, ypač vaikų, išmirė dar nepasiekę vergų stovyklų. Tuose vagonuose girdėjosi tik raudos ir šauksmas bent dangaus pagalbos... Bet pro enkavedistų durtyvus jų niekas tada neišgirdo.

Ar Dainius Jankūnas girdėjo apie Proveniškių ir kitas tu jo liaupsinamą "brolių" atliktas negirdėto brutalaus sadistiškumo žudynes? Ar girdėjo, kaip traukiniai riedėjo į "visko pertekusią tėvynę" su iš Lietuvos ūkininkų aruodų išliuotais paskutiniaisiais grūdais? Ar girdėjo,

kaip miestuose tą "brolių" buvo ištūstintos visko pertekusios krautuvės ir sandėliai? Kaip bankuose buvo nusavintos net tarnaičių kuklios sutaupos? Pagaliau Dainius, turbūt, žino, kas Lietuvoje dėjos antrosios okupacijos pirmaisiais ke-liais metais. Kiek lietuvių kraujo sugėrė tėvynės žemelė žūtbū-tinėje kovoje už laisvę... Ar tai būtų įvykę, jei ne ta rusiška "brolių" okupacija?...

Kai kas sako, kad tas viskas jau istorija. Ar istorija, kada tūkstančiai lietuvių dar ir dabar kenčia rusų vergų stovyklose? Kada, kai kuriuos grįžusius okupantas savoje tėvy-nėje laiko antraeiliais piliečiais, apsigyvenimo ir darbo atvejais? Kada trokšdami laisvės atsiran-dą Bražinskai, Kudirkos, Simo-kaičiai, Kalantos? Istorija bus tada, kada okupanto batai ne-mindžios Lietuvos vaikų krau-ju permirkintos žemės... Kada sustos fizinis ir moralinis te-roras, ir išnyks okupanto per-sekiojimų baimė... O ta istorija bus baisi.

Kada ir kuo tas "vyresnysis brolis" atsilygins lietuvių tau-tai už visus jai padarytus nu-sikaltimus? Dainiaus Jankūno minimos "atleidamosios gėrybės", nevertos vieno nukankinto lie-tuvio kančių. Manau ir "vyresnio brolio" liaupsintojai patys tokios aukos nesutiktų savanoriškai atiduoti.

Be to pas rūsus jau tokia tei-sybė, kad jei jie ką ir duoda, tai už tą išplėšia keleriopai. Juk ir dabar iš pavergtų kraštų į "plačiąją tėvynę" rieda šimte-riopomis vertybėmis pakrauti traukiniai. Rusai neįpratę trau-kinių grąžinti lengvesnių.

Tokios ir panašios mintys bir-želio šešėlyje aplanko kiekvie-ną padorų lietuvių čia ir ten... Bet ne dejuoti šiandien reikia. Nulenkim galvas prieš kankinius ir kartu pasiryžkime visam pa-sauliui rėkti rėkti, apie įsiver-zusių barbarų mūsų tėvynėje da-romus baisius nusikaltimus. Ti-kekime, ateis diena, kada žudo-mos tautos balsą pasaulis išgirs. Tikekime, kad dar ir teisingu-mas nėra miręs. Istorijos bėgyje sugrįvo sostai ir daug bu-vusių pasaulio galybių. Sugrįs ir rusiškoji dabartinė pabaisa...

P. Vn.

SKAITYK PATS IR PARAGIN
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar-nauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mū-su apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norė-tume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%

Passbook Savings
All accounts com-pounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" su DIDELĖMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURŲ ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūdiškai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsintus čekį arba money orderi.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti buikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 pusl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl. \$6.00
Prof. Vael. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 pusl. \$7.50
Prof. Vael. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 pusl. įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p. \$5.50
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 pusl. \$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 pusl. \$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE, 297 p. įrišta — \$5.00, minkštais viršeliais — \$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 pusl., dabar tik \$10.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinke
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di didelių darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda snkurti geresnę apylinkės bendruomenę ir paripina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Table with subscription rates: Single copy 15 cents, 12 months \$12.00, 6 months \$6.00, 3 months \$3.00. Also includes rates for advertising and circulation.

NAUJINIŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus šeštadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Maskviniai džiaugiasi pagal įsakymą

Visa sovietų imperijos propagandos mašinerija, gavusi įsakymą kelti į padangas Kremliuje pasirašytus susitarimų svarbą, džiaugiasi "nauja užsienio politikos kryptimi", garbina prezidentą Niksoną, drįsiai nuvažiuoti Maskvon, pasirašyti kelias sutartis ir tyčiojasi iš laisvojo pasaulio, kuris tikėjosi didesnių pakaitų užsienio politikoje.

Praeitį savaitę jau nurodėme, kaip maskvinės politikos agentai ir įvairūs jų pritarėjai džiaugiasi be pagrindo. Prezidentas Niksonas vis dėlto nepadarė tokių didelių nuolatų, kaip pirmieji pranešimai sakė. Dabar aiškėja, kad sovietų imperijos dirigantai pirmomis atštresnio konflikto valandomis jau gavo įsakymą nekaltėti apie įvykius Vietname, bet džiaugtis pagal Maskvos įsakymą. Sovietų politikos šalininkai dar ir šiandien, vykdydami propagandistų įsakymą džiaugiasi Kremliaus susitarimais ir tolimesniems "bendradarbiavimo" pasėkėmėms.

S. J. Jokubka Chicagoje leidžiamos Vilnės redaktorių, vykdydamas propagandos centro išsuntintėms instrukcijoms, vis dar šitaip rašo apie Kremliuje vykusius pasitarimus:

"Steibint, kaip pasaulyje viskas vystosi į gerąją pusę, kaip vis labiau laimi sveikas protas, kaip blyškioja tautų sambūvių perspektyvos, taip ir lenda į galvą — kaip jaučiasi visokių laisvų nacionalistų, ypač mūšiškių altininkai, bendrumėnininkai ir visokiausi "laisvintojai". Laukė branduolinio karo, kad jiems Lietuvą išlaisvintų; nesulaukė. Rašė laisvus Vakarų Vokietijos parlamento deputatams, kad neratifuotų sutarties su TSRS, niekas neišėjo. Laisvina Brazinską, niekas neišėina, ir t. t. O biogausia, kad prezidentas Maskvoje nieko nekaltėjo apie Lietuvą. Pasitęgė vyrai į Washingtoną. Altos vicepirmininką Sidlauską patitri, ar jis tikrųjų nieko nekaltėjo. Blogi reikalai vyrams ir labai blogi!" (Vilnis, 1972 m. birželio 7 d. 1 psl.).

Kad reikalai yra blogi, tai aiškūs dalykai. Tikslai pirma reikia išsiaiškinti, kam jie tokie blogi: ar tiems, kurie "komunizma" statė per 50 metų ir nepajėgia gyventojams duonos pagaminti, ar tiems, kurie stengiasi laisvojo pasaulio pajėgumą sustiprinti?

Chicago Sun-Times turi kelis gerus korespondentus, pranešančius žinias ne tikaiti iš Washingtono, bet ir iš kitų pasaulio vietų. Jų korespondentas Evan-Novak važinėjo ne tikaiti į Maskvą kartu su prezidentu Niksonu, bet jis

VINCAS ŽEMAITIS
Lietuviški vandenvardžiai ir pilkapiai

Nuo Vyslos iki pat Maskvos

Atrodo, kad iš visų tų sienos linijų prastėjai Kestucio — Algirdo — tektų laikyti tikrąją etninę lietuvių — prūsų sienos liniją, nes niekas kitas — tik Kestutis, dalyvaudamas karo žygiuose bei medžioklės, į galę geriausiai žinoti. Dabar teiktų ją pakoreguoti, vedant Poldamo liniją nuo Alnos į Braunsbergą, tuomet būtų pirmta dėsminis ir Pasersijos sienos linija. Ar žemė (Zemaitis) lot.: Samia, Sambia, Samba (krėmas buvo lietuviškas ar prūsiskasis? Išeinanti iš vokiečių šio krašto pavadinimo) — Sameland — Sameland, mums tikty į vadinti žemė (žem. Zemalė), jos gyventojai — žemaičiai — žemaičiai lošimo kortose: žemis — aukštis, žemaičiai — aukštukas. Ši krašty žemėlė vadino prof. P. Pakarkis. Tai žodžio žemėlė (žem. žemuma, kartu ir žemė) šaknis buvo suolytiniai (lenkų) / zem, ar zem. Iš čia atsirado Samia ir net Samia, Samogitia ir Semgolia. Vakariniame Lietuvos dalyje, esanti Priegliaus (gal ir Vyslos), Nemuno ir Dauguvos žemumose iš senų laikų buvo vadinama žemaitija, pagal tai ir jos gy-

P. STRAVINSKAS

AR VERTEJO?

Lietuvių jaunomėnės išėjimas į viešumą 3 m. gegužės 18 dieną, Kaune, su šūkiu sovietiniams okupantams "Laisvės Lietuvai!" buvo, iš tikrųjų, tragiškas heroizmas, kurio nesitiko nei okupantai, nei laisvojo pasaulio žmonės.

buvo užgesęs ir į Varšuvą, kur jis patyrė daug idomių žinių. Varšuvoje jam teko patirti apie paskutinį lenkų komunistų partijos centro komiteto posėdį, kai prezidentas Niksonas įsakė Amerikos laivynui užblokuoti visus šiaurės Vietnamo uostus ir padėti minas į šiaurės Vietnamo vandenį. Vienas lenkų komunistų partijos narys patarė susirinkusius komunistų partijos vadovams "žiūrėti į pasaulį toki, koks jis yra, o ne į tiki, koks mums patiktų".

Lenkų komunistų partijos centro komitetas susirinko aptarti pasirušiusius prezidentui Niksonui sutikti, o čia Niksonas liepė kirsti į Pietų Vietnamą besiveržiantiems šiaurės komunistams. Lenkų komunistų partijos sekretorius Edward Gieriek taip pat buvo tos nuomonės, kad reikia žiūrėti į pasaulį toki, koks jis yra. Jis patarė pasitarti šiaurės Vietnamo komunistams švelnia užuojauta, tuo tarpu atvažiuojanti prezidentą Niksoną, įsakė gražiai susitikti. Lenkijos komunistams labai reikalingas Amerikos kapitalas, Amerikoje gamintos mašinos, Amerikoje auginami javai ir kitokia "kapitalistinė" parama, be kurios Gieriekas nieko nepajėgęs padaryti. Gomulka privėdė kraštą prie darbininkų streikų, o Gieriekas nieko geresnio neįsipažino, jeigu bent per dešimt metų negaus iš Amerikos reikalingos paramos. Lenkijos komunistų partijos centro komitetas nutarė nekreipti dėmesio į Vietnamą, bet tęsti pasirušiusius Niksonui priimti. Minėti korespondentai šitaip aprašinėja politinį momentą tuometinėje "komunistinėje" Lenkijoje:

"Vos kelioms valandoms praslinkus nuo to momento, kai JAV padėtos minos privertė lenkų laivus nusisukti nuo Haipongo uosto, partijos vadė Gieriekas paruošė du įsakymus: kad kontroliuojamąjį spauda mažiau rašytų apie paskutinį Amerikos puolimą Vietnamą, spausdindama tikaiti pačias svarbiausias žinias, visai nekomentuodama jų įžanginius ir visiškus nepuldama pono Niksono; ir kad JAV ambasadorius Lenkijoje būtų informuoti, kad prezidentas Niksonas yra entuziastiškai laukiamas. Trumpai, apie Vietnamą įvykius įsakytą rašyti, tarytum jis būtų kažkur tolimoje erdvėje". (Chicago Sun-Times, 1972 m. birželio 10 d. 58 psl.).

Tai kas dabar turi būti labiau nusimines, didelė Amerikos lietuvių dauguma, kuri pritarė prezidento Niksono įsakymui kirsti šiaurės Vietnamo komunistams, pradėjusiems veržtis į Pietų Vietnamą, ar komunistai, kurių rektoriaus įsakytą visiškai neraišyti apie Amerikos laukimą kurtams smūgius ir laivyno dedamas minas? Jeigu Jokubka reikalai vystosi į gerąją pusę, tai kaip išaiškinti įsakymą entuziastiškai laukti Amerikos prezidento Lenkijoje, kuris įsakė naikinti komunistų karo jėgas šiaurės Vietname?

Prezidentas Niksonas kerta komunistams šiaurės Vietnamą, o Jokubka džiaugiasi, kad pasaulyje viskas krypta į gerąją pusę. Lenkų, rusų, vokiečių transporto laivai su čekų karo medžiaga grįžta iš šiaurės Vietnamo, o Jokubka atrodo, jog viskas krypta į gerąją pusę.

Besikvėdant Jokubkos rašta pamanėme, kad jis jau pradeda nusisukti nuo komunistų, bet, kaip iš Giereko įsakymo matyti, jis džiaugiasi tikaiti pagal Maskvos įsakymą.

mokalus, bus sugriautas jų etinės gyvenimas. Kas priverstas to doriškai sveik, idealistini mūsų jaunimą patvirtai taji lemiama žygi ir paraiškai okupantai savo protestą?

Į tai atsako, kaip atrodo, gerai su mūsų tautos tragedija susipažinęs šveicarų dienraščio Zuerchersee-Zeitung bendradarbis George Popoff savo straipsnyje, pakebltame to laikraščio 1972.V.31 d. laidoje, kurio daliai minčių buvo jau paskelbta Naujienose.

Jis nurodo tris pagrindines Lietuvos jaunimo sukilimo (Auftstand) priežastis, jo paskatintimus: 1) komunistinė diktatūra, 2) tautos rusifikacija ir naikinimas, 3) lietuvių krikščioniško tikėjimo persekiojimas, miniojant jų religines laisves.

I. — Protestas prieš komunistinę diktatūrą

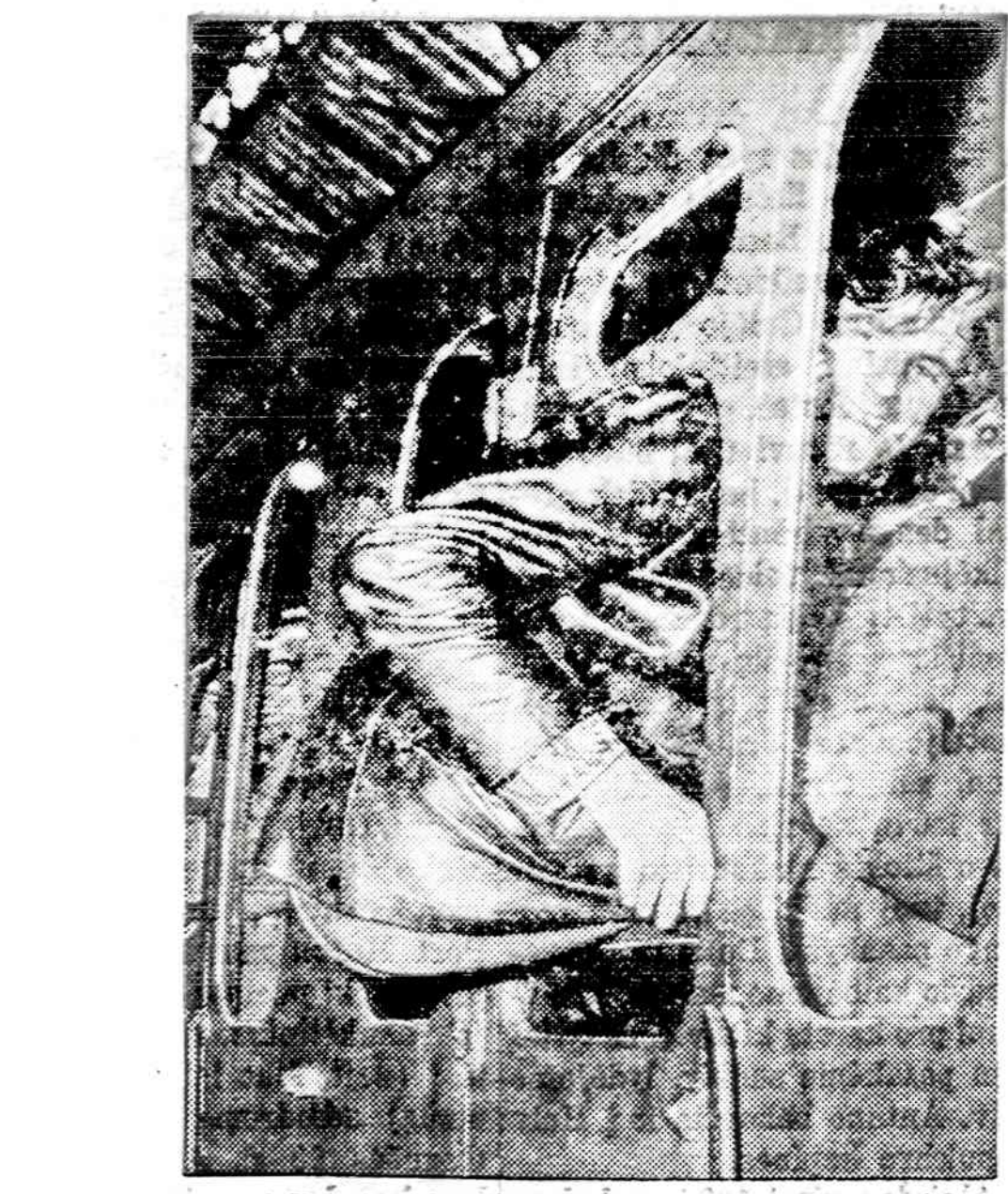
1) Šveicarjos spaudo bendradarbis teisingai pastebi, kad komunistams ir jo režimas nesiderina su šios europinės lietuvių kultūrinės tautos prigimtimi ir su jos istoriniu, šimtmetinių pilnosios laisvės bei nepriklausomybės siekimu.

2) Jis teisingai pastebi ir tai, kad barbariška aziatinio bolševizmo sistema, lietuviui šlykštiekiškas ir ją šlykštiekiškai su lietuvių tautiniu gyvenimu. Šunaikindami lietuvių silekio religiją, jo krikščionišką tikėjimą, jie tuo pačiu sunaikina ir lietuvių tautinės sąvelnės, padarys ji doriškai religiški, kas tu gi ir tautiški bėveid, baidydami pačią lietuvių tautinę bendrumę. Su tuo irgi negali sutikti jokis lietuvis, net ir biddamas laisvėnų pažituri. George Popoff savo straipsnyje atkreipia begi dėmesį į tai, kad lietuvių, bendra taisykle, yra labai religingi, ištisinkie katalkai, netgi ir katalkai kovotojai. Del to Lietuvių ir pagrįstai duotas "Rytų Ispanijos" ("Spanien des Ostens") vardas. Str. autorius pateikia daug statistinių ir kitų duomenų, rodančių, kokių mirimų sovietai kovoję prieš Katalkų Bažnyčią okup. Lietuvoje. Ta visa lietuvių jaunomėnės mato, del to jaudinasi, to negali pakešti.

Štai, kas, šveicarjos spaudo bendradarbio aiškinimu, stimulavo, priverstė idealikai ir patriotikai nusileisti Lietuvos laimėjimui 3 m. gegužės 18 d. Kauno mieste ištisai į viešumą, ir gatvės su savo garais protestuoti ir šūkiu: "Laisvės Lietuvai!"

IV. — Ar žinojo Lietuvos jaunimas, kas jo laukia?

Šveicarjos dienraščio bendradarbis G. Popoff aiškina, bet ir mes patys gerai suprantame, kad tris dienas tęsęs kovas begalbi Lietuvos jaunimas ir priemonėmis persekioja okup. Lie-

Londone geležinkelio streekui pasibaigus jaunas vyras džiaugiasi galės traukinį šioje tokie viete.

tuvoje krikščionišką tikėjimą, kvietėstais į Kauną iš Rusijos kažuomenės daliniais, gerai žinojo, jog tos kovos baigsis jo žiauriu pralaimėjimu, žūrintį ir tai iš artimos perspektyvos.

Iš tikrųjų taip ir buvo: ginklis jaunimas buvo parbloktas ant žemės ir paskandintas jo kraujuose ir asaroje. Ta prasme jis kovą pralaimėjo.

V. — Ar vertėjo?

Ne vienas ir mūsų stato klausimas ar vertėjo?

Visokio pritaikidaili, konformistai, tik savo kailio sągatojai, o gal ir mes vis iš didesni meilės tam dabar okupuoto batus sutryptam mūsų tautos idealai, pasakysime, kad tas mūsų idealistika — patriotiškas nusileisk mūsų jaunimo herojiskais žygiis prieš okupantą, protestuojant prieš Lietuvos pavergimą, reikalaujant Lietuvai laisvės (kurios okupantas šiuo metu niekad neduos), nervertę daryti.

Bet katin, ką galvoja tie, kurie, parodę savo tragišką herojizmą, kovą pralaimėjo? Jie, greičiausia, apie savo žygi ir jo prasmę galvoja taip, kaip ir šveicarjos dienraščio Zuerchersee-Zeitung bendradarbis: šiuo metu sustiprėję, kraujuose ir asaroje paskandintieji kovą pralaimėjo, bet galima tik teigti, kad šiuo nepasileiskio maisto metu mažas, pavergtos europinės tautos vaiki išbarstys laisvės sėklos viengieną sudėję ir atnės neapokalmi dideli derlių...

DR. FRANK PLECKAS

KALBA LIETUVISKAI 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

DR. LEONAS SEIBUTIS

DR. VYT. TAURAS

V. TOMASOVIČ, M. D., S. C.

DR. SILEIKIS, O. P.

DR. VYT. TAURAS

DR. SILEIKIS, O. P.

DR. VYT. TAURAS

DR. SILEIKIS, O. P.

DR. VYT. TAURAS

DR. SILEIKIS, O. P.

DR. ANNA BALIUNAS

DR. K. G. BALUKAS

DR. P. S. BIEZIS

DR. C. K. BOBELIS

DR. B. B. SEITON

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

DR. PETER BRAZIS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

Chicagos Miesto Viešųjų Bibliotekų vadovybė paskyrė p. Barbara More teikti informaciją miesto gyventojams apie bibliotekas ir knygas per radijo bei TV, kad žadintų susidomėjimą. Programa Books to Borrow giria trešdėlienis per WMCA stotį (Janga AM-670) šiuo laiku: 12:15, 4:15 ir 10:15 val. ryto, taip pat 2:15 val. p. p. ir 9:45 val. vak.

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CHICAGO'S L. DRAUGIJU 1972 M. VALDYBOS

CRUSH ALL SMOKES DEAD!
GELININKAS (PUTRAMENTAS)
GUZAUSKU
PETKUS

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

MAZEIKA & EVANS
Laidotuvių Direktorai
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS
GERALDAS P. DAIMID

ANTANAS M. PHILLIPS
BUTKUS - VASAITIS
PETRAS BIELIUNAS
GEORGE F. RUDNIKAS
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

ANTANAS M. PHILLIPS
BUTKUS - VASAITIS
PETRAS BIELIUNAS
GEORGE F. RUDNIKAS
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

ANTANAS M. PHILLIPS
BUTKUS - VASAITIS
PETRAS BIELIUNAS
GEORGE F. RUDNIKAS
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

ANTANAS M. PHILLIPS
BUTKUS - VASAITIS
PETRAS BIELIUNAS
GEORGE F. RUDNIKAS
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

"Sesiu" parodos atidaryme Balzako muziejuje. Iš kairės: dail. M. Šileikis, Eleanor Cooper, Ramūnė Tricytė, dail. J. Tricys, dail. J. Cadel ir dail. A. Cooper.

Mokslininkas pasmerkė nemoraliskus bandymus

Princetono universiteto profesorius Pau Ramsay, žymus Amerikos mokslininkas ir vadovaujantis autoritetas etikos srityje, perspėjo mokslininkus, kad liautis darę eksperimentus siekiant "fabrikuoti" vaikus.

Straipsnyje Amerikos medicinos žurnale Dr. Ramsay perspėjo, kad eksperimentai laboratorijose užmegsti ir užauginti žmogiskos būtybės yra priešinga medicinos etikai. "Dėl to bet kieno — vyru ar moterų — bandymai dirbtinai būdu

pradėti žmogaus gyvybę yra moraliai draudžiama".

Bandytojų argumentus, kad dirbtinai užmegdami ir dirbtinose ysiuose išvystomi kūdikiai būsią nesugadinti. Dr. Ramsay atsako, kad jokie eksperimentai negali užtikrinti ar iš tokio gamalo gali užaugti protinis išsivymelis ar hemofilas. "Eksperimentas privalo būti savaime moralus ir nepasidaro moralus tik dėlto, jei gaunami geri rezultatai". AMA (Amerikos gydytojų draugija) d-ro Ramsay pažūrė parėmė specialiu vedamuoju savo žurnale.

ŽAVETINA MOTERYSTĖ

Mrs. Helen B. Andelin, su savo vyru Aubrey Andelin gyvenanti Goleta, Kalifornijoje, aštuonių vaikų motina ir knygos "Fascinating Womenhood" autorė, savo knygoje, kurios pora trumpą laiką pardavė 250.000 kopijų, sukėlė "moterų išsilaisvinimo" (Women's Lib) tarpe didelį nepasitenki-

nimą, pareikšdama, kad "Vyrai yra sutvertas moterystėje būti lyderiu. Moterų pastangos susilyginti su vyrais yra klaidos". Mrs. Andelin savo fikcijai labai plačiai paskleidė, suorganizuodama visose JAV 475 kursus bažnyčiose, universitetuose ir kt. Tų kursų tema yra "Kaip likti vyrams esant moteris".

"Laimėdamos sau nepriklausomybę mes (moterys) susilaukėme šeimyninių problemų ir daromės nelaimingos", sakė ji. Kokį ji siūlo receptą? "Mes mokome, kad moters didžiausioji atsakomybė yra pasidaryti karjerą iš moterystės ir savo šeimos gyvenimo. Tai yra pati didžioji moters laimės versmė". Trys ketvirtadaliai mūsų paskaitų ir pamokų yra kaip suprasti vyrą, dėlto, kad nesugebėjimas suprasti yra pati didžioji bėdų priežastis šeimyniniame gyvenime. Moteris turi daryti taip, kad jos vyras jaustųsi esąs vyras. Tai yra vyro pagrindinis reikalavimas moterystėje. Jis turi būti Pirmas Numeris? Moters idealas, tarpe kitų savybių, yra jos moteriškumas, jos charakterio meilumas, jos laimė esant gera namų šeimininke ir motina, pačiai neprarandant tam tikros dalies vaikiškumo. Tomis savybėmis ir savo vyro pažinimu ji įsigyja visišką jo meilę."

Kiek kaštuoja pensininkui pragyvenimas Čikagoje Darbo departamento apskaičiavimu pensijon išėjusiai po-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS

Spaustuveje dirbęs gali tuojau pradėti darbą, o spaudos darbus pamokyti norintis sveikas vyras bus pamokytas varioti mašinas. Lengvas darbas, geras atlyginimas. Darbas nuolatinis, maloni darbo aplinka.

Darbo dienomis prašome kreiptis į administraciją nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Telefonuoti prašome HA 1-6100, o rašyti tokiu adresu:

NAUJENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Nuosavybės kitur

5 ROOM FRAME HOUSE, FINISHED ATTIC. Hot water heat. Garage. 4 acres of land. Route 10 — 3 miles from North Judson, Indiana. Call 636-6137 before 1 P. M. or 219-896-2708 anytime.

AUTOMOBILES—TRUCKS Automobiliai — Sunkvežimiai

PARDUODAMAS labai gerai užlaikytas, tinkamas važiuoti, gerai einas 1964 metų juodas Buickas. Soferui mirus — savininkas pigiai parduoda. Telefonuoti GR 6-0027.

kaip skamba populiarioji pasaulinė muzika perduodama mūsų liaudies instrumentais.

— Kun. Stasys Šantaras iš Melrose Parko buvo išvykęs į Kanadą, Hamiltoną sutuokti savo sesers sūnų Romą Pilipavičių su Rita Stukaite.

— Gen. Povilas Plechavičius yra labai sunkiai susirgęs. Jis reikalingas nuolatinės globos ir priežiūros.

— Vef. Dr. Juozas Pilpavičius su žmona Brone ir dukterim Rita buvo atvykę iš Kanados, Edmontono, Alberta, į Chicago aplankyti žmonos brolių kun. St. Šantarą ir kitus pažįstamus. Pabuvoję Chicagoje, savo automobilu grįžo į Edmonton, Alta. Dr. J. Pilpavičius yra atsakingose pareigose Kanados administracijoje.

— Vincas Remeikis, buvęs Vilniaus policijos vadas, su žmona iš Chicago persikėlė nuolatiniame apsigyvenimui į Libertyville, Illinois.

— Krivulės, buv. Lietuvos policijos tarnautojų klubo valdybos posėdis, pirmininkaujant Algirdui Reivyčiui, įvyko Chicagoje 1972 m. birželio mėn. 2 d., kur buvo, be kitų einamųjų reikalų, išklaustas Povilo Dirčio pranešimas dėl jo redaguojamos knygos apie policijos veiklą Nepriklausomoje Lietuvoje.

— Tragiški Birželio įvykiai "Lietuvių Forume" bus prisiminti birželio 10 d. 8 val. vak. Programą, kurią paruošė mok. Marija Pėteraitienė, išpildys šie mokiniai: Kazė Brazdžionytė, Rūta Garūnaitė, Rasutė Janušaitytė, Vida Kazlauskaitė, Audronė Kižytė, Jovita Kerelytė, Linas Lazauskas, Greta Mikalonytė, Arūnas Polikaitis, Darius Polikaitis, Liucija Seibutytė, Rita Sekmakaitė, Danutė Čsevičiūtė ir Vida Žvynytė. Pažymėtina, kad poetės Juozės Augustaitytės — Vaičiūnienės bus deklamuojami nauji eilėraščiai: "Traukinys" ir "Kelias".

— Stud. Raimundas Lapas, Melrose Park, Ill., ruošiasi keičiantis į Paryžių rugpjūčio mėn. gilinti prancūzų kalbos studijas ir susipažinti su meno bei kultūros institucijomis.

— Chicago's Lietuvių Moterų Klubas 12-tas GINTARO BALIUS Conrad-Hilton viešbutyje, įvyks šeštadienį, birželio 24 d. Raktaliai 6:00 val. vak., pristatymas ir vakarienė 7:00 val. vak. \$17.50 asmeniui. Pelnas skiriamas Stipendijų Fondui. Dėl rezervacijų kreiptis į p. Genę Krajčėkienę, 6800 So. Artesian Ave., tel.: HE 4-9321. Kviečia baltiaus pirmininkę p. Aldona Brazienę, tel. 598-6193. (Pr.)

MARY ALDONIS

yra Gintaro Baliaus debutantė. Ji gyvena kartu su savo tėveliu Bruno B., gimusiu Lietuvoje, ir motina Helen Gladys Younga, gimusia Massachusetts valstijoje, bet paskutiniu metu gyvenančia Chicagoje. Mary yra gimusi Chicagoje ir čia pradėjęs mokslą. Ji baigia Taikos Karalienės aukštesniąją mokyklą. Ji mėgsta mediciną ir rengiasi būti gydytoja. Holy Cross ligoninėje rengiasi pediatrikos darbams. Mary Aldonis nuo mažens mėgo iškli. Baigdama trečiusius metus, ji jau pradėjo baletą pamokas, kurias tęsia iki šios dienos. Ji dažnai pasirodo įvairiuose parengimuose. Mokykloje ji priklauso Slaugybių ir Lėtinų klubams. Jos namuose galima rasti kelis laikraščius, nes tėveliai seka lietuvišką spaudą.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

MORINIS, 2 liuksus butai, po 3 miegamus. Kabininės virtuvės. Brangios vonios. Įrengtas rūšys. Arti 66-tos ir Whipple.

MORINIS, 18 metų, 5 kambariai. Labai gerai išlaikytas. Arti mūsų ofiso. Ateisite — parodysimė. GLOBE R. E. 2935 WEST 71st ST. PR 8-6916 arba 436-3676

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityusių darbininkų. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

Nuo 7 ryto iki 8:30 val. vak. TAI SŌME VISOKIUS AUTOMOBILIUS Greitas ir sąžiningas darbas, kaina nebrangi. Telefonuoti 778-9533 — TEXACO 58-tos ir Western Avenue kampas

M. A. ŠIMKUS Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

HOME INSURANCE Call: Frank Zapolski 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: REPUBLIC 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4445 So. ASHLAND AVE. LA 3-4775 (Currency Exchange Istaigų) Pigūs automobilių draudimai.

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE, CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

— Jaunimo Kongreso Sporto Diena prasidės liepos 4 d. 10:30 val. ryto futbolu rungtynėmis tarp Chicago's Lituanicos ir New Yorko Atletų klubo komandų. Sporto Dienos programomis ir reikalais rūpinasi SALSAS centro valdyba. Informacijas teikia J. Baris, 4529 W. 64 Pl., Chicago, Ill. 60629.

6 KAMBARIŲ MORINIS. Moderni vonia, spintelės, karšto vandens šiluma, 1 1/2 auto garažas. Marquette Parke. \$21,900. GRAŽUS 6 BUTŲ MORAS. Modernios vonios. Alumin. langai. Nauja šiluma. Geros pajamos. Marquette Parke. \$67,500. 4 BUTŲ MORAS. Modernios vonios, spintelės, nauja šiluma, alumin. langai, 3 automobilių garažas. Tik \$52,000. 2 PO 5 MORINIS. Spintelės, nauja šiluma, alumin. langai, 2 auto garažas. Tik \$27,900. GRAŽUS 2 BUTŲ MORINIS. Dideli kambariai, modernios virtuvės, vonios, naujas šildymas, 2 auto garažas. \$36,500. 11 BUTŲ 7 metų mūras. Koklinės plytelės, šaldytuvas ir virimo pečiai, šildymas, alumin. langai. Pajamų apie \$23,000. Apylinkė 59-tos ir Kedzie. \$150,000.

NERIS REAL ESTATE 3009 WEST 63rd STREET Tel.: 471-0321

ZMOGUS BE NAMŲ — TAI MEDIS BE LAPŲ

SAULĖTAS, naujas 2 butų mūras po 5 kambarius. Atskiri radiant šildymai, karpetai. Abu butai air cond. Naujas garažas. Gaunate už \$41,000. TVARKINGAS 10 kambarių mūras. Naujas šildymas, garažas. Arti 70-tos ir Western. \$19,500. 8 KAMBARIŲ 2 aukštų namas, 50' sklypas, 2 auto garažas. Arti 98-tos ir California. \$19,400. 2 AUKŠTŲ MORAS. Čia liuksus butas ir modernios biiznio patalpos. 50' sklypas. Garažas. Galimos pajamos apie \$6,500 metams. Kaina \$45,000. PLATUS SKLYPAS prie gražaus Marquette Parke. \$10,000. APIE 16 METŲ GERAS 2 butų mūras ir 2 auto garažas. Marquette Parke. Platus lotas. Atskiri karo šildymai. Greit galima užimti. \$37,500. SVIESUS 2 BUTŲ MORAS arti Standard banko. Atskiri karo šildymai. Garažas. Sausas įrengtas beismantas. Aukšta pastogė. \$22,400. MODERNUS 5 MIEGAMŲ beveik naujas mūras prie pat Marquette parko. Gazu automat or šildymas — vėsinimas. Gražūs karpetai ir kiti priedai. Garažas. \$30,000. TVIRTAS 6 1/2 KAMBARIŲ MORAS. 1 1/2 vonios. Karpetai. Įrengtas beismantas. Garažas. Marquette Parke. \$26,800. GARUS 7 KAMBARIŲ MORAS. Gražiai įrengtas beismantas baras. Air-cond. Uždaras porinis. Garažas. Tuoj galima užimti. Marquette Parke. \$23,500.

Valdis Real Estate 7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

MORINIS BUNGALOW. 3 miegamai, 12 metų, 30' sklypas, 55-ta ir Massasoit. \$28,500. 2 PO 4 MORINIS. 2 auto garažas. Įrengtas didelis kambarys, sklepe. Geriausia vieta Brighton Parke. — \$26,500. 2 PO 5 MORINIS. 3 miegami kiekviename bute. Įrengtas sklepas, tinkamas grožio salonui prie 55-tos ir California. Ave. \$54,500. 12 BUTŲ MORINIS 7 metų. Ivaizdus dydžio butai. 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.

SIMAITIS REALTY 2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento) TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR Irenių naujus ir perstatus senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irenių vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turite leidimus dirbti mieste ir užmiesuose. DOMAS ŽUKAUSKAS HEATING & SHEET METAL 4444 So. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60609 TEL.: VI 7-3447

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINIŲ DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA
Aleksandro Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1889-1959) metų Chicago's lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.
Knygoje aprašyta pirmas Chicago's atvaizdus lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugia, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistinių, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.
Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir pasiūsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, dolieriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

J. AUGUSTAITIS
ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA
154 pusl. knyga. Kaina \$1.50
Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.
J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užėti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:
NAUJENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsimė.